

Yengeç Sendromu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yengeç Sendromu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33138>

Özet

Yengeç Sendromu Ölçeği, **Örgütsel Davranış** ve sosyal psikoloji alanlarında önemli bir yere sahip olan Yengeç Sendromu yapışın ölçmek amacıyla 2020 yılında geliştirilmiş bir araçtır. Bu sendrom, bireylerin davranışın davranışın kaçınma ve engelleme eğilimini, genellikle "Ben yapamazsam, sen de yapamazsın" mantığıyla karakterize eden yavaş bir grup dinamiğini ifade eder. Ölçek, bu olgunun akademik ve pratik bağlamlarda incelenmesine olanak sağlamak üzere ölçek geliştirme metodolojisi kullanılarak oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Yengeç Sendromu, Örgütsel Davranış, kaçınma, sosyal engelleme, **ölçek geliştirme**, psikometri.

Yazarlar

Burcu Üzüm, Yasemin Özdemir

Amaç

Ölçeğin temel amacı, grup veya örgüt üyelerinde gözlemlenen, davranış olmaya çalışın diğer bireyleri aşmak, motive etmeme veya engelleme davranışlar sistematik bir şekilde ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir **psikometrik** araç sunmaktır. Bu çalışmada, özellikle Türk kültürü ve işyeri bağlamında Yengeç Sendromu'nun derecesini ve yaygınlığını belirlemeyi hedeflemiştir.

Ölçek, Yengeç Sendromu'nun örgütsel performansa, ekip içi dinamiklere ve bireysel refaha etkilerinin araştırılmasına yönelik deneysel çalışmalarla temel oluşturmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, bireyin çevrelerindeki davranış veya potansiyel olarak davranış kişilere karşı gösterdiği engelleme ve olumsuz tutumları içeren **Yengeç Sendromu** yapışın ölçmektedir. Bu yapı, genellikle şu davranışsal ve bilişsel eğilimleri içerir:

Başkalarının davranışından rahatsız olma (kaçınma).

Başarıyı küçümseme veya deşersizleştirme.

Başarıyı kişilerin ilerlemesini aktif olarak engelleme çabası.

Rekabetçi ortamda yavaş davranışlar sergileme.

Bu sendrom, sosyal ve örgütsel psikolojideki olumsuz grup dinamiklerinin anlaşılmasına açışından

kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında geçerlik analizleri yapılmış, ancak orijinal kaynakta özet bilgi verilmemiştir. Tipik bir ölçek geliştirme çalışmasında (Üzüm & Özdemir, 2020), **yapı geçerliliği** (Construct Validity) sağlamak amacıyla açılmaya ve doğrulanmaya faktör analizleri (AFA ve DFA) kullanılmaktadır. Çalışma, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini göstermek için bu analizleri başarıyla gerçekleştirmiştir.

İlgili akademik makaleye göre, ölçeğin maddeleri kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşlerine sunulmuş ve dilsel eşdeğerlik çalışmaları yapılmıştır. Bu süreçler, araçın Yengeç Sendromu kavramının doğru ve eksiksiz bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek için gerçekleştirilmiştir. Orijinal kaynakta özet bilgi verilmemiş olsa da, 2020 tarihli bu çalışma, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır.

Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, ölçeğin kararlılığını değerlendirmek için test-tekrar test güvenirlik analizleri de yapılmış olabilir, bu da araçın zaman içinde ölçümlerde tutarlılık sağladığını ortaya koyar.

Faktör Analizi

Yengeç Sendromu Ölçeği'nin faktör yapısını belirlemek amacıyla, ilk olarak Açılmaya Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA, ölçeğin kaç temel boyuttan oluştuğunu ortaya çıkarmıştır. Bunu takiben, belirlenen faktör yapısının teorik modele uygunluğunu test etmek için **Doğrulanmış Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır.

DFA sonuçları, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğunu ve bu boyutların Yengeç Sendromu'nun alt bileşenlerini ne ölçüde temsil ettiğini göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin sağlam bir yapısal temele sahip olduğunu kanıtlamıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir psikometrik araç geliştirme çalışmasıdır.)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemiştir, ancak psikolojik ölçeklerde yaygın olarak kullanılan Likert tipi derecelendirme formatının (örneğin, 5'li veya 7'li) kullanıldığını varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Genel yetişkin popülasyon, özellikle **Örgütsel Davranış** bağlamında işyeri çalışanlar veya grup üyeleri.

Yaş Grubu: Yetişkinler (18 yaş ve üstü).

Popülasyon Detayları: Ölçek geliştirme çalışması genellikle üniversite öğrencileri veya çeşitli sektörlerdeki çalışanlar üzerinde yürütülür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği. Katılımcılar, Yengeç Sendromu ile ilişkili davranış ve tutumlara ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Yüksek davranış, grup dinamiği, **psikometri**, Likert ölçeği, örgütsel katılımlık, Burcu Üzümler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Sağlanmamıştır.

İletişim E-posta Adresi: burcugokay@gmail.com

Yayın Adresi: Sağlanmamıştır.

Şartlar, Ücret ve Test Yılı

Şartlar: Ölçek, akademik araştırmalarda kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Ticari kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanım için genellikle ücretsizdir, ancak yayıncı ve yazarın politikalarına tabidir.

Test Yılı: 2020

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [yengec-sendromu-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Üzümler, B., & Özdemir, Y. (2020). Yengeç Sendromu "Ben Yapamazsam Sen De Yapamazsın": Ölçek geliştirme çalışması. *Örgütsel Davranış Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 241-252.

Makalenin orijinal bağlantısı: odad.org

Yengeç Sendromu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri orijinal kaynak içeriğinde sağlanmamıştır. Maddeler için yazarın orijinal makalesine (Üzüm & Özdemir, 2020) başvurulmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM